

„Królowi ludów i czasów...”

Rok XIV, nr 2 (31) 2015

AKTUALNOŚĆ MISJI ‘AD GENTES’

W NAUCZANIU POSOBOROWYM KOŚCIOŁA W ŚWIETLE

JEGO NIEKTÓRYCH DOKUMENTÓW

Ks. Bp Jan Piotrowski

Natura misyjna Kościoła, o jakiej mówi soborowy dekret misyjny *Ad gentes*, to żadna nowość teologiczna, eklezjalna czy duszpasterska. Sobór Watykański II potwierdza tylko fakt, że Kościół jest misyjny od swojego początku. Kościół pielgrzymujący jest misyjny ze swej natury, ponieważ swój początek bierze wedle planu Ojca z posłania Syna i Ducha Świętego. Plan ten zaś wypływa „ze źródła miłości”, czyli z miłości Boga Ojca (por. DM 2). Tak więc nie co innego, ale natura Kościoła stanowi o jego misyjnej dynamice, ciągle aktualnych wyzwaniach i konieczności odczytywania znaków czasu, aby spełniać wciąż aktualne polecenie Pana Jezusa z góry wniebowstąpienia: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 19-20).

MISJE SPRAWĄ WIARY

Z tej perspektywy, ‘missio’, czyli posłanie Kościoła i jego działalność, nie szukają swojego uzasadnienia w jakiegokolwiek teologii ekspansji

sukcesu, korzystnych statystykach czy wspólnotowej poprawności. W naszym świecie – jak nigdy dotąd – dostrzegamy niezmierzone horyzonty misji. Misja powierzona Kościołowi nie została doprowadzona do końca nie tylko w wymiarze geograficznym, ale także kulturowym i społecznym (por. RMis 1). Nadal jednak zasadniczym i jedynym motywem wprowadzenia Ewangelii w przestrzeń życia współczesnego świata jest wiara w Jezusa Chrystusa, Odkupiciela człowieka. Dlatego w tym względzie wydaje się konieczne przypomnienie przynajmniej niektórych aspektów misyjnego nauczania Jana Pawła.

REDEMPTORIS MISSIO

W encyklice *Redemptoris missio* Jan Paweł II jasno przypomniał, że misje są sprawą wiary: „Pragnę [...] wezwać Kościół do odnowy zaangażowania misyjnego. Jest ono nastawione przede wszystkim na cel wewnętrzny: odnowę wiary i życia chrześcijańskiego. Misje bowiem odnawiają Kościół, wzmacniają wiarę i tożsamość chrześcijańską, dają życiu chrześcijańskiemu nowy entuzjazm i nowe uzasadnienie. Wiara umacnia się, gdy jest przekazywana!”

(RMis 2). W tym samym dokumencie papież dodaje: „Na pytanie: «Dlaczego misje?» odpowiadamy z wiarą i doświadczeniem Kościoła, że otwarcie się na miłość Chrystusa jest prawdziwym wyzwoleniem. W Nim i tylko w Nim zostajemy wyzwoleni od wszelkiej alienacji i zagubienia, od zniewolenia przez moce grzechu i śmierci. Chrystus jest naprawdę „naszym pokojem” (Ef 2, 14) i „miłość Chrystusa przynagła nas” (2 Kor 5, 14), nadając sens i radość naszemu życiu. Misje są sprawą wiary, są dokładnym wskaźnikiem naszej wiary w Chrystusa i w Jego miłość ku nam” (RMis 11).

NOVO MILLENNIO INEUNTE

Jan Paweł II, patrząc na Kościół Roku Jubileuszowego bogaty doświadczeniami wiary dwóch tysięcy lat chrześcijaństwa, nie popadł w euforię tego świątecznego czasu. W liście apostolskim *Novo millennio ineunte* na zakończenie

obchodów Roku Świętego przypomniał o sprawach zasadniczych dla misyjnej działalności Kościoła: „Do Jezusa – jak pisze papież – nie można dotrzeć inaczej jak tylko przez wiarę, pokonując drogę, której etapy zdaje się wskazywać sama Ewangelia w znanym opisie rozmowy, do jakiej doszło w Cezarei Filipowej (por. Mt 16, 13-20)” (NMI 19). Odkrycie przez wiarę całej prawdy o Jezusie Chrystusie jako Mesjaszu nadaje wierze autentyczny

dynamizm świadectwa. Syntezę tej prawdy Jan Paweł II zawarł w stwierdzeniu: „Kto prawdziwie spotkał Chrystusa nie może zatrzymać Go dla siebie, ale winien Go głosić. Potrzeba nowego rozmachu w apostołstwie, które byłoby przeżywane jako codzienne zadanie wspólnot i grup chrześcijańskich” (NMI 40). Ten zapał pobudzi Kościół do nowej aktywności misyjnej, której nie będzie można powierzyć wąskiej grupie «specjalistów», ale będzie ona wymagać udziału wszystkich członków ludu Bożego (por. NMI 40).

ROK WIARY I PORTA FIDEI

Rok Wiary 2012-2013, który Kościołowi zaproponował Benedykt XVI, był zarówno zadaniem jak i wyzwaniem. Motywacje tego przedsięwzięcia przedstawił papież w liście apostolskim *Porta fidei*, gdzie czytamy: „Podwoje wiary” (por. Dz 14, 27) są dla nas zawsze

otwarte. Wprowadzają one do życia w komunii z Bogiem i pozwalają na wejście do Jego Kościoła. Próg ten można przekroczyć, kiedy głoszone jest Słowo Boże, a serce pozwala się kształtować łaską, która przemienia. Przekroczenie tych podwoi oznacza wyruszenie w drogę, która trwa całe życie. Zaczyna się ona chrztem (por. Rz 6, 4), dzięki któremu możemy przyzywać Boga, zwracając się do Niego jako do Ojca, a kończy wraz z przejściem poprzez śmierć do życia wiecznego, które jest owocem zmartwychwstania Pana Jezusa. On wraz z darem Ducha Świętego, pragnął włączyć w swą własną chwałę tych, którzy w Niego wierzą (por. J 17, 22). Wyznawanie wiary w Trójcę Świętą – Ojca, Syna i Ducha Świętego – jest równoznaczne z wiarą w jednego Boga, który jest miłością (por. 1 J 4, 8): Ojca, który w pełni czasów posłał swego Syna dla naszego zbawienia; Jezusa Chrystusa, który w tajemnicy swej śmierci i zmartwychwstania odkupił świat, Ducha Świętego, który prowadzi Kościół poprzez wieki w oczekiwaniu na chwalebny powrót Pana (por. PF 1).

Rozwój Kościoła i dynamika misyjna dokonują się przez świadectwo, jakie daje życie wierzących wszystkich czasów. Przez swoje istnienie w świecie chrześcijanie są faktycznie powołani, aby rozjaśniać Słowo Prawdy, jakie pozostawił nam Pan Jezus – pierwszy Misjonarz (por. PF 6). Dzięki wierze nowe życie kształtuje całą ludzką egzystencję na radykalnej nowości zmartwychwstania.

Na miarę jego wolnej dyspozycyjności, myśli, uczucia, mentalność i zachowania człowieka powoli są oczyszczane i przekształcane, na drodze, która nigdy tu na ziemi w pełni się nie realizuje. „Wiara, która działa przez miłość” (Ga 5, 6) staje się nowym kryterium inteligencji i działania, które przemienia całe życie człowieka (por. PF 6).

PRZESŁANIE DO KOŚCIOŁA

Dzisiaj, tak jak wówczas, Jezus posyła nas w Kościele i przez Kościół na drogi świata, aby głosić Jego Ewangelię wszystkim narodom ziemi (por. Mt 28, 19). Poprzez swą miłość Chrystus przyciąga do siebie ludzi z każdego pokolenia. W każdym czasie i okolicznościach zwołuje On Kościół, powierzając mu głoszenie Ewangelii, z nakazem, który zawsze jest nowy i niezmienny. Z tego względu potrzeba dziś przekonującego zaangażowania kościelnego na rzecz ewangelizacji, aby na nowo odkryć radość w wierze i odnaleźć entuzjazm w przekazywaniu wiary. Zaangażowanie misyjne wierzących, które nigdy nie może słabnąć, czerpie moc i siłę w codziennym odkrywaniu Jego miłości. Czytamy w *Porta fidei*: „Wiara bowiem wzrasta, gdy przeżywana jest jako doświadczenie otrzymanej miłości i kiedy jest przekazywana jako doświadczenie łaski i radości. [...] Tak więc tylko przez wiarę wiara rośnie i umacnia się; nie ma innej możliwości posiadania pewności co do swego życia, jak tylko przez coraz większe powierzenie siebie

w ręce tej miłości, którą odczuwa się jako coraz większą, ponieważ swoje źródło ma w Bogu” (PF 7).

MISYJNE WYZWANIA

Warto zauważyć, że znajomość treści, w które należy wierzyć, nie wystarcza, jeżeli serce, autentyczne sanktuarium człowieka, nie jest otwarte na łaskę, która pozwala mieć oczy, aby spoglądać na głębię i zrozumieć, że to co zostało przepowiedziane jest Słowem Bożym (por. PF 10). Ze względu na wiarę apostołowie, a także ich następcy oraz liczne pokolenia misjonarzy, zostawili wszystko, aby pójść za Nauczycielem (por. Mt 10, 28). Wierzyli w słowa, którymi Jezus zapowiadał Królestwo Boże obecne i realizujące się w Jego osobie (por. Łk 11, 20). „Byli w komunii życia z Jezusem, który ich nauczał, pozostawiając im nową regułę życia, przez którą byłiby po Jego śmierci rozpoznawani jako

Jego uczniowie (por. J 13, 34-35). Przez wiarę poszli na cały świat, wypełniając polecenie niesienia Ewangelii wszelkiemu stworzeniu (por. Mk 16, 15) i bez obawy głosili wszystkim radość zmartwychwstania, którego byli wiernymi świadkami” (PF 13). Misjonarze zawsze są tymi, którzy naśladują Chrystusa i stają się konkretnym znakiem płodności misji ‘ad gentes’.

OJCIEC ŚWIĘTY FRANCISZEK I *EVANGELII GAUDIUM*

Z dotychczasowego nauczania Kościoła dotyczącego misji ‘ad gentes’ skorzystał papież Franciszek, który adhortację *Evangelii gaudium* czyni syntezą poprzednich dokumentów, nie tyle w wymiarze teologicznym, ile praktycznym. Ducha misyjności adhortacja czerpie także z Dokumentu z Aparecidy (Dokument Końcowy z V Ogólnej Konferencji Episkopatów Ameryki

Łacińskiej i Południowej – przyp. red.). Znajdujemy tam przesłanie, które mówi, że misją Kościoła jest ewangelizacja. Wierzący w Chrystusa niosą Dobrą Nowinę, idąc Jego śladami. W przepowiadaniu misjonarzy ukazuje się dobroć Boga i darmowość Ewangelii, a Kościół pozostaje w służbie wszystkich synów i córek Boga. Zdaniem Ojca Świętego Franciszka głoszenie Ewangelii jest radosnym wyzwaniem i zadaniem uczniów Jezusa Chrystusa, bowiem z Jezusem Chrystusem rodzi się zawsze i odradza radość (por. EG 1). Generalnie, adhortacja zawiera przesłanie, że aktualność misji ‘ad gentes’ nie wygasa, ale jest nagłym zadaniem Kościoła.

ZAKOŃCZENIE

Wiara nastawiona na uchwycenie znaków czasu w chwili obecnej zobowiązuje każdego, abyśmy stawali się żywym znakiem obecności Jezusa w świecie. Współczesny świat potrzebuje wiarygodnego świadectwa tych, którzy – oświeceni

Słowem Bożym – zdolni są otworzyć serca i umysły ludzi na pragnienie Boga i prawdziwego życia, które nie ma końca. Kard. Timothy Dolan nazwał nową ewangelizację „świętym obowiązkiem” i cytując Sobór Watykański II, przypomniał, że choć istnieją misjonarze w ścisłym znaczeniu tego słowa – osoby posyłane tam, gdzie ludzie nigdy jeszcze nie słyszeli o Bogu, to prawdą jest też, że żaden chrześcijanin nie jest zwolniony z obowiązku dawania świadectwa o Jezusie i przekazywania zaproszenia ze strony Pana w życiu codziennym.

Przywołane powyżej niektóre posoborowe dokumenty Kościoła aktualizują potrzeby i wyzwania misyjne. Przypominają o aktualności misji ‘ad gentes’. Są to propozycje, których celem jest pobudzenie wspólnoty kościelnej i jej pojedynczych członków do realizacji naku misyjnego Pana Jezusa z góry wniebowstąpienia: „Idźcie i nauczcie wszystkie narody”.

Ks. BP JAN PIOTROWSKI – biskup kielecki, misjolog, misjonarz w Ludowej Republice Konga i Peru. Członek Kongregacji Ewangelizacji Narodów oraz dyrektor krajowy Papieskich Dzieł Misyjnych w Polsce (2000 – 2010). Obecnie członek Komisji Episkopatu Polski ds. Misji.